

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Збірник матеріалів V підсумкової науково-практичної
студентської конференції ОНЕУ

«Сучасні виклики економіки»

17 квітня 2025 р.

Одеса-2025

ЗМІСТ

Секція 1. ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Голушинська М.О. Шляхи зниження собівартості продукції: вітчизняний та міжнародний досвід.....	8
Науковий керівник: к.е.н., доцент Орленко О.М.	
Івановський М.В. Електронна комерція в сучасних умовах.....	10
Науковий керівник: д.е.н., професор Грінченко Р.В.	
Федюк А.Д. Вплив податкової системи на діяльність підприємств.....	11
Науковий керівник: к.е.н., доцент Орленко О.М.	
Константінов Д. Штучний інтелект у мотивації: як компанії прогнозують, хто звільниться.....	13
Науковий керівник: к.е.н., доцент Орленко О.М.	

Секція 2. ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІЧНОГО ТА ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ

Андрієнко К.О. Інтернет-магазин як сучасний формат бізнесу.....	15
Науковий керівник: к. е. н., доцент, старший викладач Колесник О.О.	
Гайдук Х.П. Цифровізація та економічна автономія громад в умовах децентралізації.....	18
Науковий керівник: Викладач кафедри економіки, права та управління бізнесом к. е. н., Котелевська Я.В.	
Ковальов Є.С. Вендинговий бізнес в Україні: стан та перспективи розвитку.....	20
Науковий керівник: к.е.н., доцент, ст. викладач Колесник О.О.	
Коломійчук А.С. Особливості функціонування пекарні в сучасних умовах господарювання.....	23
Науковий керівник: Старший викладач кафедри економіки, права та управління бізнесом, к. е. н., Деньгуб В.В.	
Носевич В.В. Теорія ігор та її застосування в обґрунтуванні господарських рішень.....	26
Науковий керівник: Старший викладач кафедри економіки, права та управління бізнесом, к.е.н. Деньгуб В.В.	
Стукало А. О. Вплив діджиталізації на розвиток бізнесу в Україні.....	28
Науковий керівник: к.е.н., доцент, старший викладач Колесник О.О.	
Таратіна К.С. Оцінка ризиків в аграрному підприємстві.....	30
Науковий керівник: Старший викладач кафедри економіки, права та управління бізнесом, к.е.н. Деньгуб В.В.	
Таратіна К.С. Програми державної підтримки вітчизняного підприємництва.....	32
Науковий керівник: Викладач кафедри економіки, права та управління бізнесом к.е. н., Котелевська Я.В.	
Шанікевич В.І. Управління специфічними фінансовими ризиками в контексті сучасних економічних трансформацій.....	34
Науковий керівник: Старший викладач кафедри економіки, права і управління бізнесом, к.е.н. Деньгуб В.В.	
Швидка О. В. Інноваційні підходи до соціальної підтримки військових.....	36
Науковий керівник: д. е. н., доцент Несененко П. П.	

Секція 4. Теоретико-методологічні та прикладні проблеми демографії, соціальної політики та економіки праці.

Зікул В. А., Проблеми оцінки економічного тягару виробничих травм і профзахворювань.....	40
Науковий керівник: к. е. н., Перепельчук Т. В.	
Кіріка А.М., Соціальноорієнтований бізнес як механізм подолання соціальних наслідків війни.....	42
Науковий керівник: к. е. н., Петровська О. М.	
Козловський В. І. Розвиток персоналу як інструмент посилення позицій компанії.....	44
Науковий керівник: к. е. н., Петровська О. М.	
Зікул В. А. Корпоративна соціальна відповідальність як головна конкурентна перевага організації	46
Науковий керівник: к. е. н., Петровська О. М.	
Орловська О. А. Між кар'єрою та турботою: цінність жіночої праці у суспільстві.....	49
Науковий керівник: к. е. н., Перепельчук Т. В.	
Хом'якова Н. А. Стратегічні напрями розвитку корпоративної соціальної відповідальності в Україні	50
Науковий керівник: к. е. н., Петровська О. М.	

Секція 6. ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ПСИХОЛОГІЇ: ПОГЛЯД СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Агеєнкова А.А. Поняття самозмінювання в контексті особистісного розвитку.....	53
Науковий керівник: к. психол. н., доцент Бабчук О.Г.	
Боровська Т.А. Засади дослідження процесу прийняття економічних рішень.....	55
Науковий керівник: к. психол. н., доцент Пундев В.В.	
Боровська Т.А. Адаптація нового персоналу до умов професійної діяльності.....	57
Науковий керівник: к. пед. н., доцент Чусова О.М.	
Букур М.В. Психологічний вплив соціальних мереж на формування агресивності підлітків.....	59
Науковий керівник: д. політ. н., професор Сіленко А.О.	
Вербицька А.Б. Розлучення та його вплив на емоційний стан дитини.....	61
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Глушко В.Ю. Гендерні особливості тютюнопаління серед підлітків та молоді.....	63
Науковий керівник: д. психол. н., професор Асєєва Ю.О.	
Дорошенко О.Л. Прокрастинація: теоретичний аспект.....	65
Науковий керівник: к. психол. н., доцент Бабчук О.Г.	
Дротенко А.Р. Професійний стрес: види, причини та методи запобігання.....	67
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Івасенко Д.С. Психофізіологічна основа тривожно-депресивних розладів серед молоді... ..	69
Науковий керівник: д. психол. н., професор Асєєва Ю.О.	
Копцевич В.В. Подружня терапія як спосіб подолання та профілактики сімейного конфлікту.....	71
Науковий керівник: д. політ. н., професор Сіленко А.О.	
Котляренко Д.О. Вплив стилів виховання на емоційний і когнітивний розвиток дитини... ..	73
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Котляренко Д. О. Особливості ментального здоров'я українців в умовах війни.....	75

Науковий керівник: к. пед. н., доцент Чусова О.М.	
Кривальчук В.С. Емоційна залежність: теоретичний аспект.....	77
Науковий керівник: к. психол. н., доцент Бабчук О.Г.	
Кривальчук В. С. Професійне вигорання фахівців з підбору персоналу в умовах сучасного ринку праці.....	79
Науковий керівник: к. пед. н., доцент Чусова О.М.	
Малишева А.В. Особливості прояву перфекціонізму в юнацькому віці.....	81
Науковий керівник: к. психол. н., доцент Бабчук О.Г.	
Мартінова П.О. Вплив самооцінки на процес самореалізації в молодому віці.....	83
Науковий керівник: д. психол. н., доцент Шрагіна Л.І.	
Мартиросян В.А. Психологічні особливості професійного становлення майбутніх економістів.....	85
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Мезенцев С.М. Глобальне суперництво: історія, стратегії та ресурси в контексті наративної психології.....	87
Науковий керівник: к. психол. н., доцент Пундев В.В.	
Музика І.О. Актуальні питання функціонування лгбтк+ спільноти в Україні.....	89
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Ніколаїді Н.В. Батьківське вигорання: причини, наслідки та шляхи подолання.....	91
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Олиниченко А.Р. Вплив тривожності на побудову конструктивного життя у підлітків....	93
Науковий керівник: д. психол. н., професор Асєєва Ю.О.	
Орлова О.Є. Сутність та соціально-психологічні причини трудових конфліктів.....	95
Науковий керівник: д. політ. н., професор Сіленко А.О.	
Петрова К.В. Вплив виховання на розвиток тривожності в людей дорослого віку.....	97
Науковий керівник: к. психол. н., доцент Пундев В.В.	
Пінчук Д.С. Психологічні особливості збереження професійного здоров'я.....	99
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Пляшко Д.В. Вплив сиблінгових позицій на дитячо-батьківські стосунки.....	101
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Подуфала Д.В. Психологічне консультування постраждалих від бойових дій та внутрішньо переміщених осіб.....	103
Науковий керівник: к. психол. н., доцент Пундев В.В.	
Рубцова Т. О. Психологічні особливості гендерно зумовленого насильства.....	105
Науковий керівник: к. пед. н., доцент Чусова О.М.	
Рубцова Т.О. Психосоціальні чинники агресивної поведінки підлітків.....	107
Науковий керівник: д. психол. н., доцент Шрагіна Л.І.	
Тагліна А.О. Вплив арт-терапії на розвиток сенсорних і комунікативних навичок у дітей із розладами аутистичного спектра.....	109
Науковий керівник: к. психол. н., доцент Пундев В.В.	
Худенко М.С. Сутність та особливості синдрому професійного вигорання.....	111
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Черногоренко І.І. Вплив стилю сімейного виховання на формування невротичних розладів у дітей.....	113
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Чопорова П.І. Девіантна поведінка сучасної молоді.....	115
Науковий керівник: д. психол. н., професор Асєєва Ю.О.	
Юдіна М.Г. Особливості інформаційного стресу та його вплив на здоров'я людини.....	117

Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Янжула П.О. Гіперопіка та її вплив на формування залежної поведінки у дітей.....	119
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	

Секція 7. СТАТИСТИЧНІ ТА ЕКОНОМЕТРИЧНІ МЕТОДИ ЯКІНСТРУМЕНТ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Бугайова В.С. Сучасний стан ринку інформаційних технологій в Україні.....	122
Науковий керівник: к. е. н., доцент Самотоєнкова О.В.	
Грабовенко К.О. Вплив війни на розвиток будівництва в Україні.....	124
Науковий керівник: к. ф.-м. н., доцент Шинкаренко В.М.	
Данилишина Д.О. Систематизація методів прогнозування у сфері туризму.....	127
Науковий керівник: к. ф.-м. н. Кирилова Л.О.	
Захаров О.В., Гниря М.Д. Історія застосування актурний розрахунків.....	128
Науковий керівник: к. ф.-м. н. Кирилова Л.О.	
Кошавка Я.Д. Зовнішня торгівля України із країнами Європи.....	130
Науковий керівник: к. е. н., доцент Милашко О.Г.	
Кривошеїна Є.О. Ринок праці в умовах економічної кризи.....	132
Науковий керівник: к. е. н., доцент Самотоєнкова О.В.	
Купча О.В., Кірюхіна А.Д. Статистичний вимір ризику.....	134
Науковий керівник: к. ф.-м. н. Кирилова Л.О.	
Маспанова Д.С. Ринок нерухомості як дзеркало економічних реалій суспільства.....	135
Науковий керівник: к. е. н., доцент Самотоєнкова О.В.	
Михайлов В.В. Можливості використання штучного інтелекту в бізнес-аналітиці.....	137
Науковий керівник: к. е. н., доцент Ольвінська Ю.О.	
Орловська А.О., Мареева Р.В. Використання показникових функцій в економічному моделюванні.....	139
Науковий керівник: к. ф.-м. н. Кирилова Л.О.	
Очагіна Н.Ю., Грабовенко Н.М. Нормальні функції розподілу у бізнес-обстановці.....	140
Науковий керівник: к. ф.-м. н. Кирилова Л.О.	
Плетос Е.А. Вплив війни на рівень інфляції в Україні.....	142
Науковий керівник: к. ф.-м. н., доцент Шинкаренко В.М.	
Погорелова М.Ю. Оцінка структури міжнародних резервів національного банку України за джерелами походження.....	144
Науковий керівник: к. е. н., доцент Ольвінська Ю.О.	
Пошарникова С.В. Цифрова трансформація бізнесу як основа підвищення його конкурентоспроможності.....	146
Науковий керівник: к. е. н., доцент Ольвінська Ю.О.	
Пошарникова С.В. Сучасні дослідження та класифікація бізнес-процесів в системі управління.....	148
Науковий керівник: к. е. н., доцент Погорелова Т.В.	
Репченко А.Р. Вплив війни на стан вищої освіти в Одеському регіоні.....	150
Науковий керівник: к. ф.-м. н., доцент Шинкаренко В.М.	
Сіренко А.О. Стан зовнішньої торгівлі України у воєнні часи.....	152
Науковий керівник: к. е. н., доцент Милашко О.Г.	
Сіренко А.О. Трансформація торговельних зв'язків України: зміни у географічній структурі експорту та імпорту.....	154
Науковий керівник: к. е. н., доцент Самотоєнкова О.В.	
Стариш С.О. Сучасні дослідження у галузі цифрової економіки та їх класифікація.....	156

ПРОФЕСІЙНИЙ СТРЕС: ВИДИ, ПРИЧИНИ ТА МЕТОДИ ЗАПОБІГАННЯ

Професійний стрес є важливою проблемою суспільства в сучасному світі. В умовах динамічного розвитку технологій, підвищених вимог до працівників та змін на ринку праці стрес стає майже невід'ємною частиною професійного життя. Він призводить до негативних наслідків для фізичного і психологічного здоров'я працівників та для ефективності їх діяльності.

Професійний стрес може проявлятися у різних формах залежно від умов та ситуацій. Емоційний професійний стрес виникає через напруженість емоцій, відсутність потребуючої підтримки з боку співробітників або керівників. Зазвичай супроводжується вигоранням і емоційною виснаженістю. Фізіологічний стрес спричинений фізичними навантаженнями, тривалими перебуваннями в одноманітних умовах або неможливістю надати організму повноцінного відпочинку для відновлення сил. Супроводжується головним болем, порушенням сну та втомою. Когнітивний стрес пов'язаний з інтелектуальними навантаженнями, необхідністю швидко приймати важливі рішення або обробляти велику кількість інформації на постійній основі. Часто виникає в умовах великої відповідальності. Соціальний стрес пов'язаний з міжособистісними конфліктами, відчуттям ізоляції в колективі або нестачею комунікацій. Може бути результатом неправильного розподілу обов'язків чи непорозуміння між співпрацівниками. Професійний стрес виникає через організаційні фактори: відсутність чітких інструкцій або розподілу завдань.

Причиною виникнення стресу виступають також особистісні фактори, як от: невпевненість у своїх спробах, низька самооцінка, перфекціонізм, нездатність адаптуватися до змін або нових умов роботи. Це збільшує тиск на людину і може спричинити вигорання [1, с. 28-32]. Не менш важливими є зовнішні фактори. Зміни в економічній ситуації, такі як: скорочення бюджету, нестабільність на ринку праці або скорочення робочих місць, створюють атмосферу невизначеності. Погана екологічна ситуація чи шумове забруднення на робочому місці також впливають на психоемоційний стан працівника. Соціальні проблеми, як-от: дискримінація, неприязнь або конфлікти у колективі, значно підвищують рівень стресу серед працівників. До психологічних факторів виникнення стресу відносять: постійне перевантаження інформацією, необхідність швидко приймати важливі рішення в умовах великої невизначеності або великі обсяги одночасних завдань. Водночас відсутність чіткої ієрархії чи неправильний розподіл обов'язків можуть призвести до почуття невизначеності та тривоги, оскільки працівник не може зрозуміти, що саме від нього очікують [2, с. 324].

Подолання професійного стресу є складним і багатогранним процесом, який вимагає уваги до різних аспектів як на індивідуальному рівні, так і на рівні організації. Одним із важливих аспектів є створення організаційних умов, які сприяють зменшенню стресових ситуацій на роботі. Керівники повинні прагнути до чіткої організації праці, де кожен працівник розуміє свої завдання і відповідальність, а також має необхідні ресурси для виконання своїх обов'язків. Важливо, щоб працівники отримували підтримку від колег і керівництва. Встановлення чітких термінів для виконання завдань і забезпечення можливості для регулярних перерв допомагає знизити фізичне та емоційне напруження.

Не менш важливим є розвиток психологічних методів подолання стресу. Психологічна підготовка та тренінги на тему управління стресом дозволяють працівникам отримати корисні інструменти для подолання складних ситуацій. Наприклад, медитація, релаксація, йога тощо. Не менш важливо розвивати емоційну стійкість – здатність справлятися з важкими ситуаціями без значного емоційного виснаження за допомогою технік саморегуляції, таких як глибоке дихання або концентрація на позитивних думках.

Важливою складовою боротьби зі стресом є фізична активність. Регулярні фізичні вправи сприяють не тільки поліпшенню фізичного здоров'я, але й знижують рівень стресу, оскільки під час фізичних навантажень в організмі виробляються ендорфіни, які допомагають покращити настрій. Прогулянки на свіжому повітрі, заняття спортом, йога, правильне харчування, відпочинок і сон дозволяють зняти напругу, відновити сили та знизити емоційну втому.

Особистісні методи боротьби зі стресом також включають розвиток здатності керувати своїм часом та розставляти пріоритети. Опанування навичок ефективного планування дозволяє уникнути перевантаження та запобігти виникненню стресових ситуацій [3, с. 135-137].

На рівні організації також варто звертати увагу на соціальні методи боротьби зі стресом. Створення підтримуючої корпоративної культури, де колеги допомагають і підтримують один одного, значно знижує стрес. Проведення регулярних корпоративних заходів, таких як командні тренінги, курси підвищення кваліфікації чи просто неформальні зустрічі, дозволяють працівникам розслабитися, обмінятися досвідом і зняти напругу.

Отже, подолання професійного стресу вимагає комплексного підходу. Знаючи причини та види стресу, можна ефективно впливати на його прояви, застосовуючи різноманітні методи запобігання. Своєчасне виявлення симптомів стресу і вживання відповідних заходів дозволить покращити якість роботи та забезпечити здоров'я працівників.

Список використаних джерел

1. Кононова М.М., Кучма Т.В. Сутність стресу як психологічної категорії. *Молодий вчений*. 2021. № 1 (89). С. 28-32.
2. Наугольник Л.Б. Психологія стресу: підручник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2015. 324 с.
3. Зайчикова Т.В. Профілактика та подолання стресів як умова підтримки психологічного здоров'я працівників організацій. *Вісник НТУУ «КПІ». Філософія. Психологія. Педагогіка*. 2008. №3(24). С. 135-137.